

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 3440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številski račun št. 11.409

„JUTRA“

Senca Staviskega nad levičarsko Francijo

PO Odstopu CELOKUPNE CHAUTEPSOVE VLADE.

Zgodovina pozna pač malo škandalov, kakršni so bili škandal bančnika Aleksandra Staviskega, saj ne sega samo v poslovne zadeve Francije in raznih drugih držav, marveč tudi v zunanjo in notranjo politiko. O Staviskem zvežah z madžarskimi revizionisti in nemškimi narodnimi socialisti v zunanji politiki ter z levičarskimi parlamentarci v notranji politiki je bil poučen svet že takoj prve dni po odkritju ogromnih sleparij tega genialnega zločinca. Prav to je pa tudi dalo zadevi posebni poudarek in jo je naposled sprevrglo v notranjo strankarsko borbo v republiki Franciji. Zlasti desničarska, v prvi vrsti rojalistična opozicija je izrabila to priliko z vsemi močmi, da se je vrgla na vlado radikalnih socialistov in njihovih sotrudnikov. Prvi je prišel na vrsto kolonialni minister Dalimier, kateremu so očitali zveze s pokojnim velesleparjem, in moral je odstopiti. Chautemps pa je žrtvoval, ker je pač upal, da bo za ceno te žrtve rešil svoj kabinet. Toda napad je bil premočan, zrušil je tudi njega!

Francoski opozicionálni in neodvisni tisk, ki ima zaenkrat zaradi skrajne liberalnega tiskovnega zakona popolnoma prosto pot napadalne akcije, je streljal na Chautempsovo vlado z največjimi kalibri. Očital ji je docela odkrito, da je ona odgovorna za to, da je mogel Stavisky razvijati svoje zločinske mreže in provzročiti tak škandal. Po odstopu Dalimierja je spravljal z afero v neposreden stik pravosodnega ministra Reynalda, za njim finančnega ministra Bonnetta in naposled celo samega ministrskega predsednika Chautempsa, očitajoč mu, da je kot šef vlade moral vedeti za delovanje svojih ministrov, za katero je moralno odgovoren. Napadom tiska so se pridružili opozicionálni poslanci v parlamentu, ki so zahtevali izvolitev posebne parlamentarne preiskovalne komisije, ki bi vzela afero Staviskega v roko neoziraje se na sodno preiskavo. Namera opozicije je bila v prvi vrsti spraviti potom te parlamentarne komisije na dan dokumente, ki bi naj dokazali zvezo članov vladne večine s škandalom in tako zadati režimu še večji udarec. Chautemps se je tega dobro zavedal, čutil je, da gre več za strankarsko demagogijo, ko za stvar, in se je izvolitvi take komisije naravno upiral.

Med tem so se pa dogodile stvari, ki so dale opoziciji še več netiva, vladni so pa povzročile nove nevarnosti. Iz sodnih spisov, ki so se pripravljali v aferi Stavisky, je izginilo preko sto važnih

listin, iz katerih bi bilo mogoče dokazati kompromitiranost raznih visokih osebosti francoskega javnega političnega, upravnega in gospodarskega življenja. Po tej novi aferi v veliki aferi se je parlamentarna opozicija in tisk pridružila še ulica. Pričele so se bučne demonstracije pred parlamentom, senatom in ministrstvi, ki se kljub vsem silno stroгим ukrepom policije niso hotele poleči. Demonstranti, večinoma mladi rojalisti, so pridružili aferi Staviskega še nekaj drugih sličnih te dni odkritih poslovnih škandalov in iz kričanja so naposled rasle barikade. Pariz že dolga leta ni doživel tako burnih dni, kakor zadnja dva tedna, saj ni bilo dneva brez demonstracij, spopadov s policijo in mnogoštevilnih ranjenecv in aretirancev. Pod pritiskom vsega tega sta morala slediti Dalimierju še Reynald in Bonnet, jutri, v torek, bi naj pa bila na seji parlamenta nova borba za parlamentarno preiskovalno komisijo, in položaj je bil tako silno napet, da bi se bilo prav lahko zgodilo, da bi Chautemps ostal v manjšini. Zaradi tega se je vdal sam vnaprej in v soboto sporočil predsedniku Lebrunu odstop celotne vlade. Kabinet, katerega niso mogle vreči velike politične in finančne zadeve, ki so zrušile vse prejšnje, je zrušil en sam — pokojni veleslepar Stavisky!

V parlamentarni zgodovini imamo malo takih primerov, da bi morale pasti trdne vlade velikih držav zaradi sleparij zasebnikov, toda sedanjí francoski primer gotovo presega vse. Še nikoli ni taka zadeva tako razburkala široke javnosti, kakor jo je ta. Chautempsova vlada je padla, toda s tem zadeva še ni rešena. Afera Stavisky bo še dolgo usodno uplivala na francosko notranjo politiko. Desničarji jo preveč izrabljajo, da bi mogla zamreči. Izrabljajo jo — in kakor vse kaže z vidnim uspehom — proti celokupnemu levičarskemu kartelu, ki so mu zadnje volitve prinesle večino glasov volilcev in večino mandatov v parlamentu. Desničarske vrste se krepe, v vrstah levičarjev se opaža malodušnost, in izpod vsega raste celo prvi fašizem. Poznavalci razmer trdijo, da bi že danes nove volitve znatno zreducirale vrste levičarskih poslancev, če pa bo šel razvoj preorientacije francoskih volilcev še dalje v tej in taki smeri, se utegne zgoditi, da bo prihodnja poslanska zbornica močno na strani nasprotnikov levičarske politike in taktike. Zato je afera Stavisky za bodočo francosko notranjo orientacijo mnogo več, kakor pa navaden finančni škandal.

Težka kriza francoske vlade

ODSTOP CHAUTEPSOVEGA KABINETA. — DOSLEJ ŠE NIČE NI SPREJEL MANDATA ZA SESTAVO NOVE VLADE. — NEVARNOST, DA SE KRIZA PARLAMENTARNIM POTOM SPLOH NE BO DALA REŠITI.

PARIZ, 29. januarja. Chautempsova vlada, katere življenje je bilo zelo kratko, je podala v soboto ostavko pod težo očitkov opozicije in silnega ogorčenja javnosti zaradi afere Stavisky. Predsednik republike je ponudil še v avdijenci, na kateri je sprejel ostavko vlade, mandat za sestavo nove dosedanemu ministrskemu predsedniku Chautempsu, zagotavljajoč mu večino v zbornici in senatu, če izpusti kompromitirane ministre iz kabineta. Chautemps pa je odklonil mandat pod temi pogoji, ker bi bil to za javnost dokaz za krivdo ministrov v njegovi prvi vladi. Takoj nato je prišel Lebrun konzultirati oba predsednika senata in zbornice ter mnoge šefe posameznih političnih strank in zborničnih frakcij. Medtem so bile na pariških cestah besne demonstracije rojalistov, v predmestjih pa komunistov. Vse dosedanje konzultacije niso rodile nobenega uspeha in ni bil mandat za sestavo nove vlade poverjen še nikomur. V zvezi z novim mandatarjem se imenujejo imena Tardieuja, resnej-

še pa Daladierja in Herriota. Govori se tudi o razpustu zbornice in reviziji ustave. Atmosfera je postala skoraj neznosna in zadušljiva. Demonstracije se neprestano ponavljajo in predstavljajo resno nevarnost. Policija, republikanska garda in gasilci so jedva še kos demonstrantom.

PARIZ, 29. januarja. Bivši predsednik republike Gaston Doumergue je odklonil mandat za sestavo nove vlade. V teku nadaljnjih konzultacij v Elizeju je predsednik republike poveril mandat za sestavo vlade tako predsedniku senata Jeanneju ter predsedniku zbornice Bonissouju, vendar sta ga oba odklonila. Največje šanse za izvršitev misli ima Daladier, ker Herriot kot predsednik stranke, ki je po dokazovanju opozicije prejela od Staviskega denar za svoje volilne fonde, zaenkrat ne pride v poštev. V političnih krogih so namreč mnenja, da mora biti predsednik vlade glede osebne čistosti izven vsake diskusije, ker bi se sicer rešitev krize v parlamentarno-demokracijskem smislu zopet izjalovila.

Oster francoski napad na Poljsko

FRANCOSKI TISK OBSOJA PAKTIRANJE POLJSKE Z NEMČIJO. ČE GRE POLJSKA DRUGAM, NAJ JO NADOMESTI RUSIJA.

PARIZ, 29. januarja. Kljub temu, da se bavilo včerajšnji pariški listi na prvem mestu z vladno krizo, je vendarle poljsko-nemška nenapadalna pogodba tako važen dogodek, da se obravnava neposredno z vladno krizo. Včerajšnji jutranjiki skušajo preceniti, koliko bi utegnili ta pogodba vplivati na dosedanje smerice francoske politike in se ob tej priliki poslužujejo zelo ostrih izrazov napram Poljski, kateri očitajo, da mora biti za vse, kar danes sploh ima, hvaležna predvsem Franciji, kateri pa sedaj na tak način vrača in izkazuje hvaležnost.

Sicer vedno zmerni „Temps“ piše, da se Poljska zelo moti, če misli, da se je Nemčija s sklenitvijo te pogodbe odrekla svojih pangermanskih ciljev na vzhodu Evrope. Nemčiji je trenutno potrebno dokazati svojo miroljubnost, toda pravi cilji, ki jih je pri sklepanju te pogodbe zasledovala Nemčija, bodo poljski vladi

znani že pozneje, ko bi utegnili biti že prepozno.

Politični krogi, ki posvečajo vse svoje zanimanje reševanju vladne krize, zatrjujejo, da je Poljska sklenila hoditi v zunanji politiki popolnoma svojo pot, za katero pa naj si pripiše tudi vse posledice. Vendar ostane Poljska še nadalje važen adut v rokah francoske zunanje politike; če se ji bo pa hotel ta adut odvzeti, so bo pač morala poljski zanj prirediti nadomestek. To bo vsekakor sovjetska Rusija, s katero je Francija že uredila medsebojne odnose, ki bi se sedaj utegnili spremeniti v prijateljske v enaki meri, kakor so bili doslej poljsko-francoski. Kdo bo boljše varoval interese Poljske, ali Francija ali Nemčija, bo pokazala že bližnja bodočnost. Pariški listi končno trdijo, da se je poljska vlada vsekakor zelo prenažila.

Pot Tefrika Ruždija beja v Beogradu

ANKARA, 29. januarja. Turška vlada je imela včeraj pod vodstvom predsednika ministrskega sveta Izmeta paše večurno sejo, na kateri je sprejela važne sklepe glede pogajanj za sklenitev balkanskega pakta. Te sklepe pa drži vlada še v najstrožji tajnosti. Zunanji minister Tefrik Ruždi bej je davi odpotoval v Beograd. Različne klavzule, ki jih je predlagala turška vlada glede izpolnitve balkanskega pakta, so zainteresirane države sprejele.

Sklicanje banovinskega sveta

LJUBLJANA, 29. januarja. Kr. banška uprava sporoča: V ponedeljek 5. februarja ob 10. uri dopoldne se bo sestel banovinski svet dravske banovitve k svojemu petemu rednemu zasedanju. Na dnevnem redu zasedanja so: banovinski proračun, uvedba trošarine na vino v smislu vladnega odloka o

javnih delih ter uredba o občinskih nameščencih v smislu novega zakona o občinah.

STALIN O NEVARNOSTI VOJNE.

MOSKVA, 29. januarja. Stalin je imel v izvršilnem odboru Sovjetske unije govor, v katerem je opozarjal na nevarnost nove svetovne vojne, v katero bi morala najbrže poseči tudi sovjetska Rusija. Ob tej priliki je Stalin izrazil svoje zadovoljstvo nad izboljšanjem odnosov med Rusijo in Poljsko, Francijo in Italijo. Moskva se ne zanima za revizijo versajske mirovne pogodbe, temveč hoče le mir in preprečenje vojne. Rusija ne bo napadla ali ogražala nobene države, vendar pa bo vsak, ki bi se je hotel dotakniti, brez usmiljenja odbit.

POTRES V MEHIKI.

MEXICO-CITY, 29. januarja. Srednjo in južno Mehiko je obiskal močan potres, ki je povzročil veliko stvarno škodo. Število mrtvih in ranjenih še ni znano.

Namesto razorožitve oborožitev

PETLETNI NAČRT SEVERNOAMERIŠKIH ZDRUŽENIH DRŽAV ZA IZGRADNJO ZRAČNEGA BRODOVJA.

WASHINGTON, 29. januarja. Ameriški vojni minister je objavil novi petletni načrt in odobritev vojaškima odboroma obeh zbornic. Dosedanje število bojnih letal se bo dvignilo od 1.800 na 2.800. Povprečni stroški za zgradbo vsakega novega letala se računajo na 40.000 dolarjev. V novem načrtu se predvideva tudi ustvaritev letede eskadre glavnega stanja, ki bi štela 900 letal in bi bila na razpolago neposredno glavnemu generalnemu štabu za zvezo z edinicami na suhem in na morju, služila pa bi tudi drugim važnim namenom. Kakor se zatrjuje v ameriških vojaških krogih, bo

Amerika po izvršitvi tega načrta namočnejša oborožena volesila v zraku.

ŠE DESET NOVIH TABORIŠČ.

DUNAJ, 29. januarja. V zvezi z zadnjimi aretacijami in internacijami posameznih znanih narodnih socialistov zaradi priprav stalnih napadov s papiernatimi bombami na javnih prostorih, je izjavil zvezni podkancelar in varnostni minister Fey, da bo avstrijska vlada ustanovila v primeru, da dosedanja koncentracijska taborišča ne bodo več zadostovala zaradi prenapolnjenosti, za nove internirance še deset novih taborišč.

Dnevne vesti

Svetosavska beseda v Mariboru. V soboto zvečer je priredila Srbska pravoslavna cerkvena občina v Mariboru v veliki uniojski dvorani svojo tradicionalno besedo, ki je bila sijajno obiskana. Med mnogoštevilnimi odličnimi gosti so bili tudi mestni poveljnik general Hadžić, okrajna glavarja Makar in dr. Senekovič, predstojnik mestne policije dr. Hacin, podžupan Golouh, predsednik Glasbene Matice in Aerokluba dr. Tominšek, poveljniki mariborskih vojaških edinic skoraj celotnim častniškim zborom, ravnatelji vseh tukajšnjih šol in mnogi drugi. Prvi del prireditve je izpolnil koncert, na katerem so dovršeno sodelovali ga. Hinterlechnerjeva, ga. Brandlova, Brandlova trio, ga. Rusyeva, ga. Kostičeva, pev. ki zbor Počitniške zveze pod vodstvom prof. g. Schweigerja in orkester vojaške godbe. Sledil je ples, ki je bil obenem velika revija najmodernejših damskih plesnih toalet. Trajal je v sijajnem razpoloženju plesalcev, kakor tudi le opazovalcev do jutra.

Osemdesetletnica prof. Jerovška. Pred vojni mariborski Slovenci so priredili v petek ob 20. uri družabni večer 80letniku g. šol. svetniku prof. Jerovšku v njihovi nekdanji trdnjavi Narodnem domu. Da je slavjenec zelo priljubljen, je dokazovalo izredno veliko število njegovih prijateljev in dijakov. Med drugimi so bili navzoči g. ravnatelj dr. Tominšek, šolski nadzornik dr. L. Poljanec, ravnatelj Dolenc, državna pravdnika dr. Hojnik in dr. Zorjan, okrajni glavar dr. Senekovič, dr. Leskovač, dr. Jurečko, dr. Marinič, prof. Dolar, žl. načelniki gg. Lukačič, Mohorko, Kitak, Rajh, notar Ašič, dr. Šalamun iz Ptuja itd. Večer je otvoril veletrgovca g. Weixl, ki je v imenu vseh izrekel najpristnejše čestitke jubilaru. Nato so mu izročili krasno s cvetjem okrašeno košaro napolnjeno s buteljkami in smokami. Nato je g. Kejzar kot častni govornik orisal vrline ter kremeniti značaj jubilara. Sledila sta govora dr. Leskovača in dr. Jurečka v lepi latinščini. Govorili so še g. dr. Tominšek kot njegov bivši ravnatelj, g. prof. Dolar, kot njegov profesorski kolega, g. Šalamun iz Ptuja, ki je bil njegov dijak, g. dr. Jan, g. Tomažič in drugi. Za tople besede se je naposled zahvalil še jubilar, nakar se je razvil lep tovariški večer.

Zborovanje mariborskih brivskih pomočnikov. Včeraj dopoldne je imela plačilnica Zveze brivskih in lasničarskih pomočnikov v mali dvorani Delavske zbornice svoj redni letni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Franjo Knez. Občnega zbora se je udeležilo precejšnje število članstva, navzoč pa je bil tudi delegat zveze iz Zagreba g. Trtana, ki ga je posebej iskreno pozdravil predsednik in nato podal izčrpno poročilo o delovanju plačilnice v minilem poslovnem letu. Njegovo, kakor tudi poročilo tajnika in blagajnika, so navzoči sprejeli z zadovoljstvom. Sledile so volitve. Ker je predsednik g. Franjo Knez, ki si je pridobil velike zasluge za napredek te stanovske organizacije, odložil predsedniško mesto, je bil izvoljen za novega predsednika g. Jeronim Dabošič, za podpredsednika Djuro Cerinski, za tajnika Metzner, za blagajnika pa Brandtscheter, za odbornike sta bila izvoljena Karel Pulko in Jože Kocnek za revizorje pa Franjo Knez in Anton Pulko. Nato je bil soglasno sprejet predlog, da se preosnuje mariborska plačilnica v samostojno podružnico, v borzo dela za brivske pomočnike. Izvoljeni so bili posebni odseki, ki bodo vodili kontrolo nad šušmarstvom, odpiralnim in zapiralnim časom ter zaposliti tujih pomočnikov. Po daljši in stvarni debati je predsednik s pozivom, naj gre članstvo neustrašno v boj za svoje pravice, zaključil lepo uspeli občni zbor.

Kako se je Maribor lani množil in umiral. Pri zadnjem ljudskem štetju so v Mariboru našli 33.921 prebivalcev. Od takrat pa do danes se ta številka ni mnogo spremenila. Kriza se ne kaže v Mariboru samo v gospodarstvu in pri denarju, pozna se tudi pri rojstvih. In če bi šlo to tako dalje, bi bila kriza rojstev porazna. Lani na primer je bilo rojenih 370 otrok, smrt pa je pokosila 636 oseb. Pred oltar je stopilo lani 255 parov, in nam tudi ta številka dovelj zgovorno

priča, da se ljudje vsako leto vedno manj ženijo in množijo. Posledica tega so nezakonski otroci, ki jih je bilo lani točno 100, od katerih pa je bilo 10 mrtvorojenih. Zanimiva je umrljivost po starostnih dobah. V prvem mesecu življenja je lani umrlo 24 otrok, v prvem letu 28, v starosti do 5 let 78, od 5 do 15 let 32, od 15 do 30 let 83, od 30 do 50 let 126, od 50 do 70 let 175 in nad 70 let pa 142 oseb. Radi starostne oslabelosti je umrlo lani 17 oseb, zavratna jetika je pomorila 98 oseb, za pljučnico je podleglo 48 oseb, griza je pobrala 25 oseb, škrlatinka 2, trebušni tifus 5, za kapjo je umrlo 39 oseb, za srčno napako in za boleznimi na krčnih žilah sta umrli 102 oseb, za rakom je umrlo 72 oseb, za zastrupljenjem pa 13 oseb. Naravne smrti je umrlo torej 590 oseb, smrtno se je ponesrečilo 29 oseb, umorjena je bila ena oseba, prostovoljno pa je šlo v smrt 16 nesrečnejev.

Zavržena pritožba. Upravno sodišče v Celju je zavrnilo pritožbo, ki jo je vložil bivši minister g. Vesenjak s tovariši proti izidu občinskih volitev v občini Košaki. Pritožba je vsebovala 15 točk, ki jih je vse zaporedoma sodišče odklonilo in tako pritožbo v celoti zavrnilo. Zavrnilo je nadalje tudi pritožbi, ki ju je vložil posestnik g. Šnuderl za občino Jakobski dol in župnik g. Gomilšek za občino Senarska. V celoti je upravno sodišče v Celju prejelo 143 pritožb, od katerih je 113 pritožb zavrnilo, 20 ugodilo, o 10 bo pa še razpravljalo.

Pritožbi zoper občinske volitve v Oplotnici in v Vitanju. je upravno sodišče v Celju pred kratkim zavrnilo kot popolnoma neutemeljeni.

Spori v učiteljski stanovski organizaciji likvidirani. V Beogradu je bila te dni konferenca zastopnikov obeh struj JUU. Razpravljali so na konferenci o likvidaciji sporov, ki so nastali v organizaciji po lanskem ljubljanskem kongresu ter ob pripravah za sklicanje izrednega kongresa, ki naj bi bil v Beogradu letos v marcu. Ker sta obe struji pokazali mnogo dobre volje, so bila končno odstranjena vsa nasprotstva in je bila zopet vpostavljena enotnost v organizaciji.

Jugoslovanska tvornica za impregniranje lesa Guido Rütgers d. d. v Hočah pri Mariboru nam sporoča: Vest o podelitvi večjih naročil od strani države našemu podjetju v Hočah, ki jo je objavil tudi vaš cenjeni list v eni zadnjih števil, na žalost ne odgovarja dejstvom in je vsaj preuranjena. Prometne ustanove naše države doslej še niso podelile v naši banovini nobenih pomembnejših naročil za impregnacijo železniških pragov.

Šolski časopis. Sekcija JUU za našo banovino v Ljubljani prosi vse, ki žele sodelovati pri poskusni številki šolskega časopisa, naj pošljejo rokopise predsedniku uredniškega zbora g. Jožetu Zupančiču, učitelju v Litiji. Prva številka bo izšla koncem februarja.

Nagrajeni mariborski akademiki. Svetosavska kraljeva nagrada je bila letos na ljubljanski univerzi podeljena tudi trem mariborčanom, in sicer cand. jur. Rudolfu Trofeniku za znanstveno razpravo (Dvodomno narodno predstavništvo), cand. jur. Ivo Humarju za razpravo »Oznaki povojne industrijske politike«, in cand. fil. Karlu Kožuhu za razpravo »Sokrat v starogrški komediji«. Obenem je bila akademiku Trofeniku podeljena tudi svetosavska nagrada Zveze jugoslovanskih zavarovalnic za razpravo »Zavarovanje in kazenski zakon«.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 8 številki med drugim: Zakon o dopolnitvi sporazuma med Jugoslavijo in Francijo; predpise za dopustna naprežanja lesa v stavbarstvu; razne mednarodne konvencije in ratifikacije; nadalje razpis novih občinskih volitev v Sromljah in razne objave iz »Službenih novin«.

Svojevrstni rekord. Svet strmi danes v vsem za rekordi. Tako je te dni dosegel rekord v hitrem britju neki brivski pomočnik v Murski Soboti. Obril je svojega tovariša v 13 sekundah in s tem iztrgal iz rok rekord v hitrem britju nekemu brivcu v Banjaluki, ki je obril človeka v 14 sekundah.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru. Na zadnji odborovi seji Slovenskega obrtnega društva, ki je bila včeraj, so se konstituirali razni odseki. Odseku, ki bo zasledoval vse davčne zadeve predseduje Justin Gustinčič z 22 člani, odseku za šušmarstvo pa Štefan Kotar. Osnovni se je tudi poseben odsek za predavanja, ki ga vodi profesor Fink.

Okrožni urad za zavarovanje dčlavcev opozarja delodajalce, da priznava izključno le samo ona plačila za urad, ki so bila plačana pri njegovi blagajni, po poštni položnici, ali pa po legitimiranem inkasantu proti pobotnici na uradovi tiskovini.

Drugi zgodovinski večer bo v sredo 31. januarja 1934 ob 20. uri v čitalnici Študijske knjižnice. Poroča dr. S. Trdinova o sodobni slovenski liriki. Vsi člani ZDM vjudno vabijo »čenci naj po možnosti prinesejo s seboj knji« : Ložar-Vodnik »Slovenska sodobna lirika«.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek priredi lep planinski večer slovita slovenska turistka ga. Mira Debelakova iz Ljubljane. Predava v spremstvu skioptičnih slik o svojih drznih turah po Julijskih Alpah in po Prekletju v Albaniji.

Zaključni venček kulturnega društva »Triglav« bo dne 1. februarja ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Rdeči križ v Studencih pri Mariboru ima v torek 20. tm. ob 18. uri v občinski pisarni v Studencih svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. V primeru nezadostnega števila navzočih polnopravnih članov, bo pol ure pozneje na istem kraju ter z istim dnevnim redom občni zbor, ki sklepa veljavno ob vsakem številu navzočih. Člani in prijatelji društva iskreno vabljene.

Namesto venca na grob umrlega Andreja Petka sta darovala Rdečemu križu Studenci znesek 100 Din g. Franc Kačer in ga. Leopoldina Kačer. Plemenitima darovalcema se odbor najiskreneje zahvaljuje.

Planinski ples

Pokril bo sneg Unionske gmajne, razgrnil nam bo zimske tajne. Zasmučal smučar pri dekletih bo v smuki idealni po parketih. V dvorani bel, lovec — divji sin izpil bo rdečo kri vseh pohorskih zverin. Planinec pa, obiskovalec koč, bo delal vinske ture celo noč. Smučarstvo, lovstvo, planinstvo in druge take cepi, cepi na plesu planinskem za star in za nov SPD!

Radio Ljubljana. Spored za torek 30. tm. ob 11: šolska ura, higiensko predavanje; 12.15: slovenske narodne v reproducirani glasbi; 12.45: poročila; 13: čas, cigani igrajo, v reproducirani glasbi; 19: francoščina; 19.30: potovanje po Južni Srbiji, predava profesor Jeras; 20: glasbeno predavanje, ilustrirano s ploščami; 20.30: radio orkester; 21.15: narodne pesmi v vprašanih in odgovorih; 22: čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

Grajski kino. Samo še do vključno torika Greta Garbo in Clarke Gable v sijajnem filmu »Kraljica ljubezni« (Susane Lenox-Helgin padec in slava). Naš prihodnji film: »Dovedi jih žive«, krasen velefilm iz malajske džungle.

Kino Union. Samo še nekaj dni »Maratonski tekač« z Brigito Helm, Paulom Hartmanom in Viktorjem de Kovo. Sledi prekrasni velefilm »Pesem o sreči« s slavnim tenorjem Ernestom Grohom v glavni vlogi.

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji težkih sanjah, žledodnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznih je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravne »Franz Josefove« grenčice.

Nesreča ne počiva. S hleva je padel v kaščo 55-letni posestnik Jože Škofič iz Jakobskega dola tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Enaka neizgoda je zadela tudi 50letno delavko Heleno Lorbečko iz Kamnice. Včeraj pa si je zlomila pri padcu na gladkih tleh 51letna zasebnica Ivana Stipanovičeva iz Medvedove ulice levo nogo v gležnju. Vsi trije poškodovanci se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

Na obojno gledališče

REFERTO

Ponedeljek, 29. januarja. Zaprt.

Torek, 30. januarja ob 20. uri »Okence« red B.

Sreda, 31. januarja. Zaprt.

Četrtek, 1. februarja. »Grofica Marica« Znižane cene. Zadnjič. Gostuje operetni tenor Ivan Gorsky.

Petek, 2. februarja ob 15. uri »Studentie smo. Najnižje cene. Zadnjič. Ob 20. uri »Peseti brat«. Pri najnižjih cenah. Zadnjič.

Subota, 3. februarja ob 20. uri »Štambulska roža«. Premijera.

Nedelja, 4. februarja ob 15. uri »Trnjulčica«. Znižane cene. — Ob 20. uri »Štambulska roža«.

Operetni tenor Ivan Gorsky gostuje v četrtek, 1. februarja kot Tasilo v Kalmanovi opereti »Grofica Marica«. Gorsky je znan tenor ter je bil član skoro vseh jugoslovanskih operetnih odrov. Mariborskemu občinstvu je gotovo še v najboljšem spominu izza gostovanja beogradske operete, ko je med drugim odlično odnel partijo carjeviča v istoimenovani opereti. Gorsky razpolaga z mehkim, lirčnim tenorjem, dobro igro ter z izredno simpatično zunanjostjo. Pri tej predstavi veljajo znižane cene.

Takozvane »najnižje cene« so velika privlačnost za obiskovalce gledališča, saj je na ta način omogočen obisk vsakomur. Te cene od Din 15.— navzdol veljajo spet na praznik 2. tm. ponedelje zvečer, ko v pripravi »Desetega brata« je letošnja najbolj privlačna dramska predstava. Zvečer na red vse zabavno domačo opereto »Studentie smo«. Oboje zadnjič.

Kdor hoče svež in zdrav osati, naj popije en do dvakrat na teden pred začetkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvalja. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pomagajte siromašnim! Poverjenik mariborskega Rdečega križa posluje danes in vsak ponedeljek odslej od 15. do 18. ure v tajništvu tukajšnje gasilske čete na Koroški cesti. Sprejema ponošene obleke, obutev, perilo in druge darove, ki jih dobrosrčni Mariborčani darujejo za siromašne meščane.

Dve tatvini. V soboto zvečer je izgnila Marija Z. v »Unionu« ročna torbica z rokavicami in skupni vrednosti 200 Din. Mesarskemu mojstru Ivanu Fingustu iz Rač je bila ukradena v Mariboru 54 kg težka zaklana svinja, vredna 500 Din. Svinja je imela na zadnjih nogah žig občine Rače.

Ponesrečen tatinski obisk v stanovanju. V soboto se je vtihotavila v stanovanje brivskega mojstra Schmiermaula na Ruški cesti neka mlajša, kmečko oblečena ženska in skušala odnesti na kljuki viseč ženski plašč. V tem trenutku pa je bila zalotena. Dočim je mojster odhitel po stražnika, je ženska izrabila priložnost in se naglo izgubila brez sledu v smeri proti Studencem.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplotomer 0.1 stopinj pod ničlo; minimalna temperatura je znašala 2 stopinji C pod ničlo; barometer je kazal pri 12.6 stopinjah 739.5, reduciran na ničlo 738; relativna vlaga 90; vreme je oblačno in sneži.

Posnemanja vredni Estonci.

Estonska poštna uprava je objavila zelo zanimivo odredbo, v kateri izjavlja, da ne bo nič več dostavljala ali odpravljala onih poštnih pošilk, na katerih ne bi bili estonski kraji označeni izključno s pravilnimi estonskimi imeni. Ta odredba se bo izvajala tako dosledno, da se ne bodo upoštevale niti pošiljke, ki bi imele pravo estonsko krajeveno ime napisano v oklepaju, temveč morajo imeti vse pošiljke odslej izključno samo pravilno estonsko ime brez vsega drugega. Mesto »Reval« se imenuje odslej samo »Tallin«, mesto »Dorpat« je le še »Tartu« itd. Za vse poštne pošiljke iz tujine bo stonila ta odredba v veljavo s 15. februarjem t. l.

Razvoj Narodne strokovne zveze

MOGOČEN OBČNI ZBOR V NARODNEM DOMU.

Kako silen razmah in razvoj so zabeležile prav v preteklem letu vedno bolj gostejše in mnogoštevilnejše vrste jugoslovanskega nacionalnega delavstva v Mariboru kot najvažnejši trdnjavi ob severni državni meji, je bil nad vse zgovoren dokaz včerajšnji redni letni občni zbor mariborske podružnice Narodne strokovne zveze. Mala dvorana v prvem nadstropju se je napolnila do zadnjega kotička in je bila skoraj pretesna za izredno mnogoštevilne člane in članice, ki so prihiteli, da ugotovijo bilanco lanskega dela in prejmejo smernice za bodoče udejstvovanje.

Občni zbor je otvoril predsednik Tone Bajt, ki je podal po pozdravu vseh navzočih, posebej pa še predsednika osrednjega izvrševalnega odbora NSZ Rudolfa Juvana iz Ljubljane in predsednika podružnice UJNZB Rudolfa Tumpeja iz Maribora, svojo temeljito predsedniško poročilo. Tukajšnja organizacija NSZ je zabeležila lani mogočen, skoraj neverjeten porast svojega članstva, kakor tudi svojega vpliva in moči v obsejnim javnem življenju. Ta napredek pa se kljub težkim razmeram ni prav nič ustavil, temveč se nadaljuje. V vseh tovarnah so bili ustanovljeni pododbori, kjer hiti delavstvo v trumah pod ponosni nacionalni prapor NSZ in se razumno izogiba vsem mamečim vabam, s katerim bi ga radi rdeči internacionalisti iz tukajšnjega marksističnega tabora zvabili v svoje kalne, nevarne vode. Na dveh veličastnih manifestacijskih shodih je lani nacionalno delavstvo Maribora in bližnje okolice javno manifestiralo svoje trdno jugoslovansko prepričanje in iz ust svojih neustrašenih ter doslednih voditeljev spregovorilo odločno besedo za svoje nacionalne ter socialne pravice. Organizatorično izpopolnjevanje naših širokih narodnih delavskih množic pa je šlo še nekaj korakov naprej. Ustanovilo si je javno glasilo, ki se zavzema za napredek in obstanek ter izboljšanje življenjskega položaja našega najmanjšega človeka.

Da vse to delo, ki ga je opravil odbor ob vsestranski in zvesti pomoči celotnega članstva, ni bilo zaman, temveč je rodilo že v kratkem času bogate sadove, je pokazal razveseljujoči izid volitev v Delavsko zbornico, ko si je mariborsko nacionalno ročno in duševno delavstvo priborilo od 9 kar 4 delegate. Pa tudi organizacijsko delo na deželi ni počivalo, temveč se je razvijalo z enakim elanom in uspehom. V vseh važnejših industrijskih krajih so že ustanovljene podružnice, pripravljajo pa se že samo za leto nadaljnjih 25 novih podružnic. Marsikatera dobrota, pravica in ugodnost se je dosegla lani za tega ali onega člana. Vodstvo podružnice je vedno znalo nastopiti s pravo besedo, pa bodisi da je bila potrebna z ozirom na nastali položaj prošnja ali pa odločitev. Pri vseh svojih akcijah pa se je odbor tudi v polni meri zavedal svoje velikanske odgovornosti napram interesom članstva.

ter se ni nikoli posluževal nepreračunanih demagoških nastopov, ki bi prej škodovali, kakor pa koristili. Pravilno razumevanje strokovnega pokreta in nacionalno-socialnih ciljev je zato moralo roditi ob vzorni discipliniranosti, zanesljivosti in zavednosti članstva le dobre in zdrave uspehe.

Z zagotovilom, da bo NSZ tudi v bodoče storila vse za izboljšanje socialnega položaja jugoslovanskega delavstva, za napredek in razvoj nacionalno-socialnega pokreta in za svoj organizacijski procvit je predsednik končal svoje poročilo, nakar je bil odobren zapisnik lanskega občnega zbora.

Tajnik Nabergoj je podal kratko tajniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je odbor priredil mimo mnogoštevilnih rednih in izrednih sej lani 85 večjih sestankov članstva v mestu in na deželi. Mariborska podružnica šteje že 1.277 članov. Pri nedavnih volitvah obratnih zaupnikov se je dvignilo število nacionalnih zaupnikov od prejšnjih 21 na 34, verjetno pa je, da bo naraslo še na 38, ko bodo še izvršene volitve v treh obratih. Občni zbor je vzel obe poročili z glasnim priznanjem na znanje, prav tako pa tudi blagajniško poročilo blagajnika Valiča. Na predlog g. Mačka je občni zbor odposlal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru in pozdravno brzojavko banu dr. Marušiču. Na predlog revizorja Poljanška je bil podeljen odboru absolutorij, v novi odbor pa so bili izvoljeni: predsednik Bajt Tone, I. podpredsednik Tumpej Rudolf, II. podpredsednik Vojska Drago; odborniki so M. Kralj, Nabergoj, Koc, Tekavec, Valič, Nerad, Rožički, Maček, Rozman, Mahovnetova, Kramarjeva, Grus, Štiblj, Vuuk, Bajc, Zupančičeva, Fras, Brandl, Petek, Benoni, Saje, Derenčin, Habičanič, Kodrič in Sarenšek, dočim so v nadzornem odboru Budihna, Poljanšek in Janko Bajc.

Sledilo je obširno, dobro zasnovano poročilo predsednika centrale NSZ v Ljubljani Rudolfa Juvana, ki je podal sliko težkega položaja našega nacionalnega delavstva, njegovo stališče napram internacionalnim marksistom in stremenje po ustvaritvi slovanske delavske internacionale, katera že prav za prav obstoja. Posebno tesno je sodelovanje med našimi in češkoslovaškimi nacionalno-socialnimi delavci, treba pa bo pritegniti tudi ostale slovanske narode in države. To slovansko internacionalno pa bo treba zgraditi na podlagi organizacije delovnega ljudstva samega in ne z diplomatskimi stiki. Zgradili bomo stavbo praktičnega slovanstva, ker je nujno potrebna. NSZ bo nastopala tudi v bodoče kot nacionalna borbená organizacija proti eksploataciji našega delovnega ljudstva s strani tujih kapitalistov, ki vse ogromne milijonske zasluge odnašajo v tujino. Uzakoniti pa bo treba tudi brezposelnost, starostno in onemoglostno zavarovanje, izboljšati pa bo treba tudi ostalo socialno zakonodajo. Naše delavstvo mora doseči čimprej za svoje pošteno

delo pošteno plačilo in ne le nekako miloščino, ki mu ne zadošča za pošteno, brezskrbno življenje.

Burno pozdravljen je nato spregovoril novo izvoljeni prvi podpredsednik podružnice Rudolf Tumpej, ki je z ognjevitimi besedami, polnimi resnice in prepričevalnosti, pokazal nove smernice v boju vsega obsejnega in ostalega jugoslovanskega nacionalnega ročnega in duševnega delavstva za njegove pravice in za zdravo, močno Jugoslavijo. Ta borba bo zavzemala vedno širši razmah in bo dosledna brez vsakega kompromisarenja ter prošenj. Lotil se je tudi važnih notranjih organizacijskih vprašanj, ki jih je še treba rešiti z absolutno zmago nad notranjimi in zunanjimi sovražniki Jugoslavije in njenega nacionalnega delovnega ljudstva. Ta borba bo učinkovita in zmagoslavna, saj gleda naše nacionalno delovno ljudstvo pred seboj svoj najsvetlejši vzor, svojega velikega Vodnika, Nj. Vel. kralja, ki je vedno pokazal vse razumevanje in simpatije za svoje zveste državljane in borce.

Po pozdravu, ki ga je izrekel v imenu sesterske podružnice NSZ v Guštanju g. Gačnik, je kot zadnji govornik povzel besedo drugi podpredsednik Drago Vojska, ki je v gromkih izjavanjih obsodil in ožigosal vse nasprotnike pravega in resničnega jugoslovanskega nacionalizma. Z žgočimi besedami je obračunal tudi z mnogoštevilnimi našimi laži-nationalisti, ki škodujejo veliki jugoslovanski stvari morda celo več, kakor pa je mogoče ter še more škodovati rapidno propadajoči rdeči marksizem. Napovedal je najostrejšo borbo vsega zavednega, brez kompromisarskega jugoslovanskega ljudstva proti vsemu, kar ni ne zdravo ne pošteno in čisto.

Občni zbor je pokazal, kakšen je v nacionalnem, socialnem in gospodarskem pogledu resnični položaj v Mariboru in okolici. Doseženi uspehi so najboljši jamstvo, da je jugoslovanski nacionalno-socialni pokret delovnega ljudstva na severni straži na pravi poti.

Delo mestnega fizikata v preteklem letu

Kontrolo nad zdravjem opravlja v Mariboru mestni fizikat, ki pazno zasleduje in zatira predvsem vse nalezljive in kužne bolezni. Mestnemu fizikatu se imamo čestokrat zahvaliti, da se ne pojavijo v mestu večje epidemije. Lani mu je bilo prijavljenih 299 primerov ugotovljenih nalezljivih bolezni. Od vseh obolenih je umrlo samo 5 oseb. Prijavljenih je bilo 16 primerov škrlatice in griže, 2 primera tifusa, 81 primerov griže. Za grižo so lani umrle 3 osebe, od 39 za šonom obolenih pa je smrt pobrala samo 1 osebo. Po mestu je lani razšajala tudi gripa in je za njo obolelo 168 oseb.

Lani se je javilo mestnemu fizikatu 49 oseb ugriznjenih od psov in 2 osebi, ki jih je ugriznila mačka. V vseh primerih pa je živinozdravnik ugotovil, da so bile živali zdrave. Z mestnim infektiskim vozom je bilo lani prepeljanih 49 oseb, od teh 10 iz okolice. Skupno je

mestni fizikat izvršil lani 187 desinfekcij in 54 desinsekcij. Zaradi škrlatice je bilo razkuženih 22 sob, zaradi davice 78, zaradi šena 7, zaradi jetike 15, zaradi nalezljivega vnetja možganov 1, zaradi profilaktike 6, zaradi griže in mumpsa pa 1. Stenice je mestni fizikat pokončal v 52 stanovanjih, uši pa v 2.

Mestni desinfektor je razkužil 190 sob, 19 kuhinj, 10 predsob, 32 šolskih sob in 4 stranišča. Za razkuženje je porabil 106 kg formalina, 94 kg kurilnega spirita, 7 kg amonijaka, 44 kg lizola in 6 kg apna.

V Mariboru vrši desinfekcijo že več let mestni fizikat po svojem specialno izvežbanem osebju s sigurno učinkujočim plinskim sredstvom, in sicer s cianovodikovo kislino. Ta plinski preparat je edino zanesljivo sredstvo, ki ugonobi so golazen v vsaki stopnji razvika. Pri tem postopanju se ne pokvari pohištvo in ne pušča nikakega vonja. K povzdigi tujkega prometa bi dosti pripomoglo, če bi vsi lastniki hotelov in prenočišč skrbeli, da bi bile sobe in postelje brez golazni. Lani je mestni fizikat porabil za desinsekcijo nad 200 kg ciankalija, okrog 350 kg žveplene kisline in 24 kg žvepla.

Mariborčanom se torej ni bati nalezljivih bolezni, pa tudi pred steniciami, ušmi in ščurki uspešno varuje naš mestni fizikat.

Ptuj

Prijava ljudskega dela (kuluka). Mestna uprava v Ptuj sestavlja za tekoče proračunsko leto sezname zavezancev za ljudsko delo (kuluk). Zaradi točne sestave seznamov, poziva vse prizadete, da pregledajo v mestni upravi sezname obveznikov ljudskega dela za leto 1933 in podajo morebitne pripombe, v kolikor so obstoječi sezname nepravilni. Enako se ima podati tudi izjava do najkasneje 5. februarja t. l., ali se bo obveznost odslužila z delom, ali pa bi se naj predpisala v denarju. Pripomni se, da ženske davkoplačevalke ne morejo ljudskega dela po zakonu o nedržavnih cestah odslužiti, temveč morajo odpadajočo odkupnino plačati v denarju.

Iz sodne dvorane. Pred sodiščem se je zagovarjala 20 letna brezposelna vrtnarica Julija Majcen iz Rucmancev pri Ormožu zaradi prepovedanega povratka v Ptuj, od koder je bila izgnana. Ker je bila zaradi enakega pogoška že kaznovana, se poostri kazni na 25 dni zapora. Po prestani kazni bo odpravljena odgonskim potom v svojo domovinsko občino.

Nezgoda. 27letni posestnik Franc Majcen iz Moravcev pri Ljutomeru je zaradi neprevidnosti prišel z desno roko v vrtni stroj, ki mu jo je popolnoma razmesaril. Težko poškodovanega Majcena so spravili v ptujsko bolnišnico.

Občni zbori. Podružnica sadiarskega in vrtnarskega društva v Ptuj ima redni občni zbor 2. februarja t. l. ob 9. uri v gostilni Mihe Brenčiča. — Pekovska zadruha v Ptuj, ki obsega ptujski, ljutomerski in murkosoboški politični okraj, ima redni občni zbor 12. februarja ob 10. uri v prostorih gostilne »Beli križ«.

D.—n.:

Matura Jurija Koruze

Po goli sreči je bil Jurij Koruza pripuščen k materi. Prav osem dni prej je izvedel, da je sicer z veliko muko, a vendarle izdelal osmi razred, ki ga je privatno repetiral.

Bil je seveda zelo zadovoljen in počutil bi se bil najsrečnejšega človeka na svetu, če bi mu ne bilo nekaj kalilo veselja. Vedel je namreč zelo dobro, da nima o snovi, ki je predpisana za izpit, niti pojma, in da ne bo pri izpraševanju nič odgovarjal. Kako tudi neki! Med letom ni imel drugega dela, kot baviti se s športom, klatiti se cele dneve po ulicah in uganjati različne prismođarije, ki so, kot si je mislil, dijaku neobhodno potrebne.

Igral je nogomet po trikrat na teden in ni bilo tekme, da je ne bi bil videl. Če je vstopnino plačal ali ne, je bila postranska stvar. Navadno je prišel vedno kake pol ure pozneje ter je pobrisal, kot se spodobi pravemu dijaku, čez plot. Sedaj se je pa tega toliko bolj kesal, ko je

videl, da se mu še obeta uspeh.

»Ah, kaj storiti, da bi se izmazal?« — je stokal sam pri sebi. Da bi se začel učiti, zato je bilo že prepozno. Potreboval je kak hiter pripomoček, kajti že naslednjega dne je moral pred svoje stroge sodnike. Za trenotek mu je prišlo na misel, da bi si napisal najvažnejše na nohte ali na zapestje ali kamorsibodi. Toda njegovo zapestje je bilo, čeprav je imel roke kot mesar, mnogo preozko in njegovi nohti so bili mnogo prekratki, da bi si bil mogel sem napisati česar ni znal. Ves dopoldne je tuhtal in si ubijal glavo, da bi našel izhod, a zaman. Končno pa mu je padlo v glavo nekaj imenitnega. Ves blažen si je mel roke in mrmral:

»Ah, sijajno! Prekrasno! Seveda, tako naredimo! O, ta ideja, ta kapitalna ideja!«

Kaj neki si je izmislil, da je postal nenkrat tako sijajno razpoložen?

Jurij Koruza je imel poleg svojih staršev še nekega strica, starega državnega upokojenca, ki ni imel drugega dela, ko da se je bavil v svoji hišici zunaj mesta s čitanjem romanov, ali s hipnotizira-

njem. Bil je tudi precej petičen, ta stric, a ne posebno radodaren. Edina njegova slabost je bil Jurče, sin njegove sestre. Temu je večkrat stisnil kak desetak. In od tega strica si je obetal rešitve.

Po kosilu je pograbil svoj klobuk ter oddirjal od doma. Navadno je rabil do svojega strica dobre pol ure. Danes je bil že v četrte ure pri njem. Našel ga je zopet pri knjigi. Začuden je pogledal stric svojega zasoplega nečaka in rekel:

»No, kaj pa je Jurij? Kam si tako dirjal?«

»Dragi stric!« mu je odgovoril sopihaje nadebudni varovanec. »Midva sva se vedno dobro razumela, kaj ne? Večkrat sem ti pomagal pri hipnotičnih poizkusih. Rekel si mi tudi, da imam izredno nagne nje do te vrste eksperimenta in da sem izboren medij. Če mi želiš res dobro, napraviva jutri zopet tak poskus, bo, če se nama posreči, meni zelo mnogo koristil.«

»No, že dobro!« je odvrnil stric. »Pridi jutri popoldne k meni, pa ga napraviva. In menim, da se ti ni treba radi tega tako...«

Tu ga je njegov nečak naglo prekinil: »Ne, ne tako, dragi stric. Ne mislim tu pri tebi, ampak na naši šoli.«

Stric ga je najprej debelo pogledal, nato je rekel zadovoljno: »Na vaši šoli, pred profesorji? O, to je prekrasno! Seveda. Zelo sem zadovoljen. Pokažem jim lahko, kako so moji poizkusi znanstveni.«

»Za božjo voljo, stric!« je kriknil nečak prestrašeno. »Pokazal jim ne boš prav ničesar. Ti me še zdaj ne razumeš. Gre za moje izpite. Jutri imam maturo, ne znam pa še nič. Če grem s tem znanjem v šolo, zletim tako gotovo, kot stojim sedaj pred teboj. Zato mi moraš pomagati. Poslušaj, stric. Vso stvar mislim tako-le: Jutri, preden bom stopil v dvorano, me boš uspaval. Ko pride vrsta name in me profesor pokliče, mi boš ukazal, naj sedem pred komisijo. Predmetni profesor mi bo nastavljal vprašanje, nakar mi boš ti miselno prenesel odgovor, ki ga boš dobil v knjigah, katere ti bom izročil. Če se ti to posreči, moram narediti izpit z odliko.«

(Konec jutri.)

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

39

Da, moj otrok, sam satan v osebi predstojnice! Moram pa vam reči, da je padla v brezno greha in vas hoče potegniti za seboj. Morda bi bili tudi vi že padli, da vas vaša nedolžnost instinktivno ni zadrževala. Moliva:

»Gospod, zaščitite to dete!«

Govorite za menoj:

»Satana, vade retro, apage satana! Če vas kaj vpraša, ponovite moje besede in recite ji, da bi bilo bolje, da se nikoli ni rodila in se čimprej z nasilno smrtjo vrže v smrad pekla.«

»Toda,« sem odgovorila, »ona se je vendar sama pri vas izpovedala...«

Ni mi odgovoril, temveč se je globoko vzdihujoč, kakor da bi ga zlomila bolečina, naslonil na ograjo spovednice in ostal dolgo tako negiben in tih. Nisem vedela, kaj naj mislim o vsem tem, zato sem v nerazumljivem nemiru in razburjenju drhtela. Bilo mi je kakor popotniku, ki je dospel med dva prepada. Tedaj me je spovednik vprašal, če sem zdrava in če bi mogla prebedeti noč. Odgovorila sem mu, da sem, in on mi je dejal:

»Dobro, tedaj prebedite noč v cerkvi, poklekajte pred oltar in molite do jutra. Saj niti ne slutite nevarnosti, ki vas je ogrožala; zahvalite se Bogu za njegovo milostno obrambo. Jutri pridite k obhajilu skupno z ostalimi. Kot edino pokoro

vam nalagam, da se čimboli izogibljete predstojnici. Oditite, molili bom za vas. Poznam posledice, ki jih more imeti moj svet za vas, vendar moram delati tako, ker mi je to dolžnost pred Bogom in pred samim seboj. On je naš gospodar in samo njegovi zakoni smejo veljati za nas.«

Njegove besede so bile mnogo ostrejšje, kakor jih morem ponoviti, čemur je vzrok ta, da marsičesa nisem razumela, in to prav one stvari, katere je on najbolj obsojal, a se jim more pripisovati najmanjši pomen. Kaj je na primer videl tako slabega v sceni pri glasovirju? Mnogo je ljudi, na katere glasba tako močno vpliva. Tudi jaz sem bila tedaj skoraj brez zavesti, pa vendar nedolžna; zakaj se nekaj podobnega ne bi moglo zgoditi tudi predstojnici, ki ima nedvomno zelo lahko in naglo razburljivo temperament. Ne joče, čim čuje pretresljivo povest? Ni trpela v sožalju, ko sem ji pripovedovala zgodbo svojega življenja? In potem oni njen obisk v moji celici sredi noči! Zares, spovednik je bil preveč strog.

Pa bilo kakorkoli, sledila sem do podrobnosti vsem njegovim nasvetom. Čim sem zapustila spovednico, sem odšla v cerkev ter ostala tam do večera. Predstojnica je večkrat vprašala po meni, pa so ji odgovorili, da molim; potem je sama prišla nekolikokrat na cerkvena vrata,

toda jaz sem se delala, kakor da je ne vidim. Večkrat sem šla v jedilnico, sem se pa takoj vrnila v cerkev, ne da bi prisostvovala večernemu odmoru. Predstojnica je to opazila, in ko je padla noč in je zavlada v samostanu tišina, je prišla v cerkev. Slika, ki mi jo je bil o njej napravil spovednik, je še vedno stala pred mojo dušo. Trepetala sem in od strahu si je nisem upala pogledati, boječ se, da ne ugledam pred seboj strašne goreče glave. Oklevala sem in tiho rekla:

»Satana, vade retro, apage satana! Gospod, obvaruj me pred vragom!«

Pokleknila je poleg mene in mi po kratki molitvi dejala:

»Kaj delate tu, sestra Suzana?«

»Kakor vidite, molim.«

»Zakaj niste legli k počitku?«

»Pripravljala se na jutrišnji dan in bom vso noč molila.«

»Kdo vam je to dovolil.«

»Spovednik mi je ukazal storiti tako.«

»Ne sme dajati zapovedi, ki se upirajo samostanskim pravilom.«

»Naložil mi je za pokoro.«

»Namesto tega boste opravljali druga pobožna dela. Poidite, ker mirzi nočni zrak vam je nevaren. Molili boste v celici.«

Pri teh besedah me je hotela prijeti za roko, toda jaz sem jo odmaknila.

»Vi se me izogibate?« me je vprašala.

»Da,« sem odgovorila. Okrepljena po svetosti kraja, bližini Boga in nedolžnosti svojega srca sem si jo upala tedaj prvič zopet pogledati. Od strahu sem prišla bežati in kričati:

»Odidi, satan!«

Ni mi sledila, temveč je ostala nepremično na svojem mestu, tiho iztegnila roke proti meni in nato glasno dejala:

»Od kod ta vaša groza? Ostanite tu, nisem satan, temveč vaša prijateljica, vaša predstojnica.«

Ostala sem, in ko sem se zopet obrnila k njej, sem opazila, da sem se prestrašila samo nenavadne razsvetljave, ker je stala tako, da ji je osvetljevala luč svetilke samo roke in obraz, dočim je bilo ostalo telo v temi. Pomirila sem se in sedla. Ko pa je hotela zavzeti prostor poleg mene, sem storila kakor da hočem pobežati in se oddaljila tako, da je ostal med nama prazen prostor.

»Suzana,« je spregovorila, »odkod ta strah, ki ga čutite pred menoj?«

»Draga mati,« sem odgovorila, »to je krivda očeta Lemoinea, ne moja. On mi je vaše neznosti, ki se mi zde popolnoma nedolžne opisal v najstrašnejših barvah. Še več, ukazal mi je, da se vas izogibljem, kakor da ste sam vrag.«

»Ste torej govorili?«

»Nisem, a morala sem odgovarjati na stavljen vprašanja.«

»In se vam zares zdim tako strašna?«

»Ne, draga mati. Ljubila vas bom vedno in priznala pred vsem svetom vašo dobroto; prosim vas, da mi tudi nadalje ostanete naklonjeni, vendar se moram pokoriti.«

»Vi me torej ne boste več obiskovali in ne več sprejemali? Odbiti hočete moje prijateljstvo?«

Sport včerašnje nedelle

Nov način tekovanja za državno nogometno prvenstvo? V Beogradu se je vršila v soboto in v nedeljo konferenca predstavnikov ligaških klubov ter predstavnikov vseh podvez. Glavna debata se je razvila o referatu zveznega kapetana Boška Simonovića, ki je obširno obrazložil spremembo ligaškega sistema in uvedbo novega sistema petih. Predstavniki 13 podvez so se dogovorili predlagati upravni odbor JNS sklicanje izredne skupščine. Upravni odbor JNS je imel nato sejo, na kateri je bil sprejet naslednji sklep: O sklicanju izredne skupščine JNS bo sklepal upravni odbor šele potem, ko se bodo zagrebški klubi izjavili, če v načelu sprejmejo predlog zveznega kapetana Simonovića glede odigranja državnega prvenstva z uvedbo petih lig za predtekme, v kateri bi se za finale kvalificiralo sedem klubov. Po predlogu g. Simonovića bi bile lige razdeljene takole: I. liga: BSK, Jugoslavija, Voivodina, Tri Zvezde. II. liga: BASK, Sparta, prvo in drugoplasirani klub iz tekovanja za Južni pokal. III. liga: Hajduk, sarajevska Slavija in prvak sarajevske podzveze. IV. liga: Concordia, osiješka Slavija ter prvaka osiješke in banjalške podzveze. V. liga: Gradjanski, Hašk, Pri morje in prvak ljubljanske podzveze. V finalnem tekovanju bi igrali po dva prvoplasirana kluba I. in V. lige in prvo plasirani klubi iz ostalih lig. Ker se nikakor ni mogel doseči sporazum, bo upravni odbor JNS na svoji seji 6. februarja sklepal o predlogu 13 podvez glede sklicanja izrednega običnega zbora, ki bo končno veljavno sklepal o sistemu državnega prvenstva.

Mednarodni turnir v hokeju na ledu na Bledu. V soboto in v nedeljo se je na Bledu odigral prvi turnir v hokeju na ledu v naši državi. Tekmovali so Wintersportklub (Dunaj), budimpeštanska B reprezentanca, Villacher SV in SK Ilirija. Rezultati posameznih tekem so bili naslednji: v soboto: Budimpešta:Ilirija 4:1 in Wintersportklub:Villacher SV 1:0, v nedeljo: Budimpešta:Villacher SV 2:1, Wintersportklub:Ilirija 1:0, Ilirija:Villacher SV 1:1 in Wintersportklub:Budimpešta 1:0. Končni zmagovalci turnirja je Wintersportklub s tremi zmagami, sledi Budimpešta z dvema, nato Beljak in Ilirija po eno točko.

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. Seja upravnega odbora bo v sredo 31. tm. ob 20. v društveni pisarni.

Včerašnje nogometne tekme.

Zagreb: Železničar:Viktorija 7:2, Gradjanski:Reprezentanca IA in IB razreda 2:1, Hašk-Concordia:Reprezentanca II. in III. razreda 3:1.

Praga: A team:WAC (Dunaj) 5:0, Plzen: B team:Viktorija Plzen 2:1, Brno: C team:Sportklub (Dunaj) 4:1, Gradec: Sportklub: Hakoah 14:1 (7:0). Prvenstvena tekma.

SK Železničar, šahovska sekcija. V torek 30. t. m. se prične v restavraciji Vollgruber šahovski turnir za prvenstvo kluba. Igralo se bo vsak torek in petek od 19. ure dalje. Vsi prijavljenci se morajo točno držati razporeda in se mora vsak izostanek poprej javiti. Prijave za turnir se še sprejemajo do torka 30. tm. do 20. ure. Načelnik.

Sestanek smučarjev tekmovalcev, ki startajo pri državnem prvenstvenem tekovanju, bo v sredo 31. t. m. ob 18. v klubskem lokalju, Kolodvorska ulica 1.

Letošnje prireditve Kolesarske zveze. Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije je na svoji zadnji seji določila naslednje termine za letošnja državna prvenstva in druge zvezne dirke v letu 1934: 27. maja ali 3. junija v Zagrebu dirka na dirkališču; 17. junija v Mariboru zvezno olimpijsko prvenstvo; 5. avgusta državno prvenstvo juniorjev; 26. avgusta glavno državno prvenstvo Ljubljana-Zagreb; 8. in 9. septembra prvenstvo države na dirkališču v Ljubljani in 16. septembra gorsko prvenstvo države.

VAŽNA ASTRONOMSKA EKSPEDICIJA.

Dne 15. januarja je krenila na pot mednarodna znanstvena ekspedicija iz Yokohame na znanstveno raziskovanje na Karolinsko otočje, ki je pod japonskim mandatom. Tam bo namreč 14. februarja mogoče opazovati popoln solčni mrk. Med člani ekspedicije so učenjaki iz Japonske, sovjetske Rusije, Amerike in iz drugih držav. Ekspedicija je odpotovala na japonski bojni ladji »Kasuga«, ki jo je dal odpraviti na razpolago vrhovni poveljnik japonske vojne mornarice. Ekspedicija bo uredila na raznih otokih svoje postaje, na katerih bodo učenjaki ločeno opazovali sonce in njegov mrk. Na Japonsko se bo vrnila ekspedicija 23. februarja.

Sokolstvo

Občni zbor Sokolskega društva Jarenina

Dne 7. t. m. ob 15. uri se je zbralo mnogoštevilno članstvo Sokolskega društva v Jarenini k letnemu običnemu zboru na Pesnici v dvorani brata Kerencića. Otvoril in vodil ga je starosta br. Venček Mermolja, ki je uvodoma pozdravil navzoče članstvo in župnega delegata. Omenil je, da je bilo delovanje upravnega odbora v minili poslovnici dobi usmerjeno za priprave pokrajinskega zleta v Ljubljani, kakor tudi za ostale prireditve v Mariborski sokolski župi, ter notranji okrepitvi in širjenju sokolske misli po deželi.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je sledilo, da je imelo društvo v minulem letu 65 članov in članic, katero število se mora v bodoče povečati. Zaradi lokalnih neprilik in pomanjkanja dobrih prednjakov se društveno življenje ni moglo tako razvijati, kakor bi bilo to — za nekoč močno in poštovno društvo — potrebno. Posamezni funkcionarji so delovali po svojih najboljših močeh v prospeh društva ter mu dali to, kar se pač more dati razmeram primerno. Pred vsem je bilo pogrešati v načelnikovem poročilu obisk telovadbe tako članov in članic, kakor tudi naraščaja. Žalostno je dejstvo, da se v društvu ni vršila sokolska telovadba za dečo. Blagajnik je imel tekem leta 2346 Din dohodkov ter 2746 Din izdatkov.

Po razrešnici staremu odboru se je razvila daljša debata glede novega naziva društva in njegovega sedeža. Sprememba imena je bila predlagana radi združitve občine Jarenine s Pesnico. Kon-

čni sklep je bil, da se imenuje sedaj »Sokolsko društvo Jarenina-Pesnica« s sedežem na Pesnici. Seje se bodo vršile imenoma na Pesnici in v Jarenini. Tudi telovadilo se bode od sedaj naprej v Jarenini in na Pesnici. Skušala se bo v enem in drugem kraju organizirati telovadba vseh oddelkov.

Pri volitvah je bil izvoljen za starosta — po odločni odklonitvi dosedanjega staroste, — br. Kerencić, znani narodni delavec in župan občine Pesnice, za podstarosta br. Drož, šolski upravitelj v Jarenini, za načel. br. Draže Črnko in podnačelnika br. Tuš, za načelnico pa ses. Čonč, prosvetarja br. From.

Po končanih volitvah je pozval župni delegat novi odbor, katerih imena jamčijo za dober napredek društva, k skupnemu, složnemu in bratskemu delovanju v procvit društva in napredek Sokolstva. Delokrog društva je s tem postal večji, zato je pa tudi potrebno intenzivnejše delovanje vsega članstva ne samo novo izvoljenega upravnega odbora. Društvo mora priti zopet vsaj do iste višine in moči ob svoji 15letnici, kakor jo je pokazalo pred 14 leti.

V tekočem letu se je treba pripraviti za domači župni nastop kakor tudi skrbeti za to, da se udeležijo čimveč članstva jubilejnih pokrajinskih zletov v Sarajevu in Zagrebu.

Z zagotovitvijo, da bo nova društvena uprava delovala z vsemi silami za novo življenje in okrepitev društva, katerega vodstvo je sedaj prevzel, je zaključil br. starosta občni zbor.

Nominialte za CMN

Mali oglasi

Razno

APNO ZA GNOJENJE.

Kmetijska družba, skladišče v Mariboru, zbira priloge za skupno naročitev, da se tako poceni nabavna cena in prevoz. 263

Službo išče

POSTREŽNICA

Zeli zaposlenja dopoldne ali popoldne. Naslov v upravi »Večernika«. 338

Sobo odda

DVA BOLJŠA DELAVCA sprejem na hrano in stanovanje, Frankopanova ul. 15, dvorišče, levo. 336

PRAZNO SOBO oddam. Mlinska ul. 35. 337

VELIKA SALONSKO OPREM LJENA SOBA.

sredi mesta ob Glavnem trgu, na ulico, s posebnim vhom in uporabo kopalnice se odda z zajutermom vred solidnemu gospodu. Informacije v upravi »Večernika«. 300

Pisarniški papir

in pisarniške potrebščine kupite najboljšo v

TISKOVNI ZADRUŽI MARIBOR

Aleksandrova c. 13